

Jak interpretować utwory poetyckie?

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Prezentacja TED](#)
- [Prezentacja multimedialna](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Marian Stala, *Trzy nieskończoności. O poezji Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana i Czesława Miłosza*, Kraków 2001, s. 33.
- Źródło: Zbigniew Herbert, *Epizod w bibliotece*, [w:] tegoż, *Hermes, pies i gwiazda*, Warszawa 2021, s. 92.
- Źródło: licencja: CC BY 3.0. Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o. na podstawie <https://astartedotblog.wordpress.com/2017/05/11/roznice-miedzy-analiza-a-interpretacja-tekstu/>.

Jak interpretować utwory poetyckie?

Notatnik

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

((Marian Stala

Trzy nieskończoności. O poezji Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana i Czesława Miłosza

Czytanie poezji to szczególna przygoda
 duchowa, to poszukiwanie momentu olśnienia,
 w którym świat byłby dany zupełnie, do końca...

Źródło: Marian Stala, *Trzy nieskończoności. O poezji Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana i Czesława Miłosza*, Kraków 2001, s. 33.

Podczas tej lekcji poznasz metodę czytania i analizowania wierszy, która pozwoli odkryć znaczenie tekstu, a następnie opracować jego pisemną interpretację. Reguły te mają charakter uniwersalny, mogą być odnoszone do pracy z każdym utworem poetyckim. Ich opanowanie i przećwiczenie umożliwią ci lekcje z cyklu *Warsztatów interpretacyjnych*, których lista została zamieszczona w tym materiale.

Twoje cele

- Dowiesz się, na czym polega analiza formalna oraz czym jest interpretacja utworu poetyckiego.

- Wskażesz cele analizy i interpretacji tekstu poetyckiego.
- Zapoznasz się ze schematem interpretacji tekstu lirycznego oraz interpretacji porównawczej.
- Udoskonalisz swój warsztat interpretatorski.

Przeczytaj

Co to jest interpretacja?

Słowo „interpretacja” ma źródłosłów łaciński i pochodzi od czasownika *interpretari*, który znaczy: wyjaśniać, tłumaczyć. Pierwotnie interpretacja oznaczała wykładanie tekstów prawnych, z czasem znaczenie tego pojęcia rozszerzono, odnosząc je do Biblii i dzieł literackich. W okresie renesansu używano określenia *ars interpretandi*, ostatecznie zwyciężył jednak grecki odpowiednik tego terminu – **hermeneutyka**. Termin „interpretacja” powrócił ponownie w XX wieku, w pracach badaczy niemieckich. W historii literatury polskiej pojęcie zagościło na dobre w latach 60. XX wieku. Dzisiejsze znaczenie tego słowa jest bardzo szerokie.

Interpretacja to: wykładnia, wyjaśnienie, wytłumaczenie, komentowanie czegoś, ale także sposób odtworzenia, wykonania np. utworu muzycznego lub zagrania roli przez aktora. Interpretacją jest więc wyjaśnianie znaczenia jakiegokolwiek tekstu, bez względu na to, czy będzie to utwór literacki, religijny czy praca naukowa. Oczywiście istnieje ogromna różnica między np. Ewangelią św. Jana, wierszem Czesława Miłosza a blogiem Ani Kowalskiej. Trzeba jednak podkreślić, że – mimo oczywistych różnic między tekstami i narzędziami interpretacyjnymi – istnieją pewne punkty stałe. Stały jest na przykład cel wszystkich interpretacji – dążenie do wyjaśnienia, dotarcie do sensów danego tekstu. Spójrzmy na słownikową definicję tego pojęcia:

Interpretacja

„ogólnie: rozjaśniająca wykładnia i wytłumaczenie utworów z punktu widzenia językowego, treściowego i formalnego [kompozycja, styl, metryka]; w szczególności – metoda współczesnego literaturoznawstwa, która poprzez jak najbardziej wnikliwe i głębokie ujęcie **immanentne** tekstu literackiego w jego całości, jako niepodzielnej jedności treści i formy – prowadzi do pogłębionego zrozumienia i pełnego wczucia się w swoiste, twórcze siły językowego dzieła sztuki, stara się poezję poznać jako poezję”¹

Mówiąc jeszcze inaczej: „**Interpretacja (...) to hipoteza ukrytej całości utworu**”.²

Interpretując cudzy tekst, na jego podstawie budujemy własny tekst. Bo przecież pisanie/mówienie o utworze literackim jest tworzeniem innego, naszego własnego tekstu (o tym tekście, na podstawie tego tekstu...). Ów własny tekst będzie odczytaniem cudzego sensu, będzie opierał się na logicznym rozumowaniu i dążył do obiektywizmu. Ale równocześnie odczytanie to będzie się dokonywało przez nas samych, poprzez naszą wrażliwość, wiedzę, doświadczenie, będzie więc w dużym stopniu subiektywne. Ta ostatnia cecha uwydatnia się szczególnie przy lekturze utworów

literackich. A liryka jest przypadkiem „szczególnie szczególnym”. Poezja jest papierkiem lakmusowym naszej wiedzy i uczuć.

Potrzebne są narzędzia do rozumowej, logicznej interpretacji. Dzięki nim łatwiej dotrzesz do sensu wiersza. W tym myśleniu tkwi założenie, że istnieje pewna stała metoda interpretacyjna, jakiś schemat. A skoro tak, to można się go nauczyć.

Schemat interpretacji

Interpretacja musi zawierać trzy niezbędne elementy:

1. Odtworzenie tekstu.
2. Opis tekstu.
3. Skomentowanie tekstu.

Pierwszym, koniecznym warunkiem interpretacji jest znalezienie drogi, klucza do danego tekstu oraz wstępne, prowizoryczne zrozumienie utworu. Tę pierwszą, wstępną hipotezę trzeba zanotować, zanim przejdzie się do właściwych etapów interpretacji. Kluczowa dla rozumienia utworu jest jego analiza.

Termin „analiza” pochodzi od greckiego czasownika *analýein*, który oznacza: rozluźnić. Zatem analiza to rozbiór, rozłożenie całości na składniki, elementy, badanie poszczególnych cech, właściwości przedmiotu. Jest to definicja bardzo ogólna, zawierająca szerokie i uniwersalne znaczenia pojęcia. Jak odnieść ją do tekstów literackich? W przypadku tekstów literackich analizą nazywamy działania badawcze zmierzające do ustalenia, z jakich elementów i w jaki sposób zbudowany jest utwór literacki. Analiza oznacza więc w tym przypadku zbadanie struktury tekstu, jego strony formalnej. Przedmiotem badania są: styl, budowa, składnia, środki poetyckie, dobór słownictwa.

Można wyróżnić cztery zasadnicze czynności analityczne:

1. Wyodrębnianie poziomów organizacji dzieła.
2. Segmentacja poszczególnych poziomów, tzn. wydzielenie jednostek składowych.
3. Określenie powiązań między jednostkami w ramach każdego poziomu.
4. Określenie powiązań między jednostkami reprezentującymi różne poziomy.

Dokładna analiza zmierza do tego, aby pokazać, jak dany utwór został „zrobiony”, odkrywa zamysły, strategię autora i dzięki temu prowadzi nas do sensu tekstu.

Różnice między analizą a interpretacją

W tym miejscu warto odpowiedzieć na pytanie: czym różni się analiza od interpretacji?

Analiza	Interpretacja
Przedmiot badań: badania skupiające się wyłącznie na tekście interpretowanym, nie wychodzą poza tekst	Przedmiot badań: najważniejszym i głównym przedmiotem badań jest interpretowany tekst, jednak po jego analizie konieczne jest wyjście poza niego, czyli umieszczenie badanego tekstu w kontekście. Może nim być zarówno dzieło jako całość, jak i jakiś układ odniesienia spoza dzieła, np. motyw, metafora, kontekst historyczny, biograficzny itp.
Rodzaj badań: badania struktury, strony formalnej tekstu, czyli: stylu, budowy składni, środków poetyckich, doboru słownictwa	Rodzaj badań: badanie struktury, strony formalnej tekstu, czyli: stylu, budowy składni, środków poetyckich, doboru słownictwa, a także badanie relacji między tekstem a kontekstami
Cel: zbadanie strony formalnej tekstu, odkrycie tego, w „jaki sposób utwór został zrobiony”	Cel: odkrycie sensu tekstu; celem dodatkowym, naddanym jest uchwycenie relacji między czytelnikiem a tekstem – określenie tego, co nas w tekście porusza, zastanawia, zachwyca
Wykorzystuje wiedzę	Wykorzystuje wiedzę, ale także intuicję, wrażliwość, doświadczenie życiowe i lekturowe czytelnika

Źródło: licencja: CC BY 3.0. Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o. na podstawie <https://astartedotblog.wordpress.com/2017/05/11/roznice-miedzy-analiza-a-interpretacja-tekstu/>.

Analiza dzieła literackiego jest pojęciem węższym od interpretacji. Można powiedzieć,

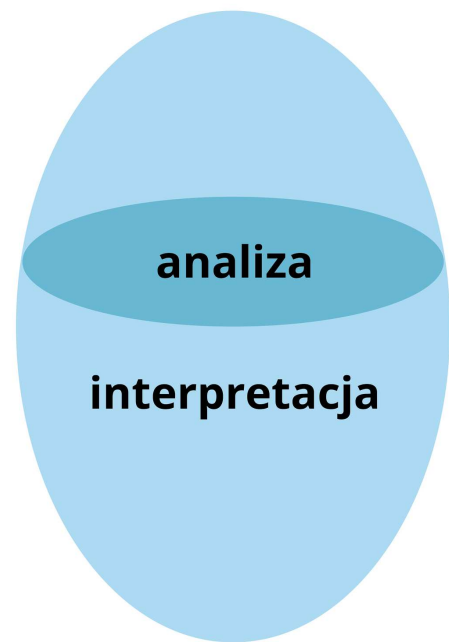
że analiza jest pierwszym etapem interpretacji, ważnym punktem wyjścia do zbudowania poprawnej interpretacji.

Możliwe jest także poprzestanie na samej analizie tekstu literackiego. Tego rodzaju prace mają charakter szkoleniowy, służą przede wszystkim ćwiczeniu sprawności z zakresu poetyki. Na każdym egzaminie czy sprawdzianie trzeba uważnie czytać polecenia, inna jest treść polecenia: „Dokonaj analizy utworu...”, a inna – polecenia: „Zinterpretuj utwór...”.

Interpretować i analizować można utwory w całości, jak i we fragmentach. W przypadku dłuższych utworów poetyckich (np. poematów, cykli poetyckich) na egzaminie najczęściej wykorzystuje się fragmenty tekstu.

Ważne!

Możesz się także spotkać z zadaniem innego rodzaju, a mianowicie interpretacją kilku tekstów literackich. W tym przypadku kontekstem interpretacyjnym może być np. epoka literacka. Celem takiej interpretacji może być uchwycenie charakterystycznych, wspólnych cech dla utworów powstających jednym okresie literackim (gdy bada się np. wszystkie wiersze powstałe w epoce romantyzmu) lub wręcz przeciwnie: uchwycenie indywidualnych, niepowtarzalnych cech twórczości danego pisarza, odróżniających się od typowych dzieł epoki (gdy bada się np. poezję Cypriana Norwida na tle epoki romantyzmu). Tego rodzaju zadania nie pojawiają się na egzaminie maturalnym. Możesz jednak spotkać się z interpretacją porównawczą, która polega na tym, że przedmiotem opisu są dwa utwory literackie.

Wzajemny stosunek analizy i interpretacji

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

hermeneutyka

(gr. *hermēneutikós* – dotyczący objaśnienia) – dziedzina filologii obejmująca krytyczne badanie, objaśnianie i interpretację źródeł pisanych, także: koncepcja filozoficzno-literaturoznawcza zakładająca, że najważniejszą zasadą jest otwarcie się na dialog

immanentny

(łac. *immanens*) – będący wewnątrz czegoś, niewynikający z działania czynnika zewnętrznego

Prezentacja TED

Polecenie 1

Zapoznaj się z propozycją interpretacji wiersza *Epizod w bibliotece* Zbigniewa Herberta dokonaną przez prof. Andrzeja Franaszka. Zidentyfikuj etapy czynności interpretacyjnych podejmowanych przez literaturoznawcę.

((Zbigniew Herbert

Epizod w bibliotece

Jasna dziewczyna pochyliła się nad wierszem. Oстрыm jak lancet ołówkiem przenosi na białą kartkę słowa i zamienia je na kreski, akcenty, cezury. Lament poległego poety wygląda teraz jak salamandra objedzona przez mrówki. Kiedy nieśliśmy go pod ostrzałem, wierzyłem, że jego ciepłe jeszcze ciało zmartwychwstanie w słowie. Teraz, kiedy widzę śmierć słów, wiem, że nie ma granicy rozkładu. Pozostaną po nas w czarnej ziemi rozrzucone głoski. Akcenty nad nicością i prochem.

Źródło: Zbigniew Herbert, *Epizod w bibliotece*, [w:] tegoż, *Hermes, pies i gwiazda*, Warszawa 2021, s. 92.

Polecenie 2

Określ, na czym według profesora Andrzeja Franaszka polega sarkazm zawarty w utworze *Epizod w bibliotece*.

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RkogHdcc1MaCu>

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału pod tytułem Jak interpretować utwory poetyckie?

Ćwiczenie 1

Na podstawie wykładu określ kontekst historyczno-biograficzny, który według prof. Andrzeja Franaszka miał wpływ na modyfikacje dokonywane przez Zbigniewa Herberta w utworze *Epizod w bibliotece*.

Polecenie 3

Napisz własną interpretację utworu Zbigniewa Herberta *Epizod w bibliotece*. Odwołaj się do kolejnych etapów interpretacji podanych w sekcji Przeczytaj. Skorzystaj z ustaleń, które podaje w swoim wykładzie prof. Andrzej Franaszek.

Prezentacja multimedialna

Polecenie 1

Zapoznaj się ze wskazówkami dotyczącymi interpretacji tekstu lirycznego. Odpowiedz na pytanie, które z przedstawionych czynności wydają ci się kluczowe dla dobrej interpretacji tekstu? Uzasadnij swoje stanowisko.

Schemat interpretacji tekstu lirycznego

domena publiczna

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

Opracowanie interpretacji tekstu lirycznego

Interpretowanie jest zadaniem kompleksowym, które należy podzielić na etapy. Na początku warto zadać kilka podstawowych pytań. Pytania te pozwolą ci stworzyć schemat interpretacji.

- Jak oddziałuje ten tekst na mnie?
- Co jest jego tematem?
- Jak został napisany?
- Dlaczego został napisany właśnie w taki sposób?
- Jakie znaczenie ma ten tekst dla mnie?

Z tych pytań wynika pięć etapów pracy.

2

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

Etap pierwszy: przyswojenie tekstu

- Kilkakrotnie przeczytaj tekst (w przypadku utworów poetyckich, o ile jest to możliwe, zaleca się czytanie na głos, bowiem tylko dzięki takiemu czytaniu możliwe jest poznanie strony brzmieniowej wiersza – rytmu, rymu...).
- Zapisz swoje pierwsze rozumienie tekstu, wszystkie wstępne hipotezy interpretacyjne.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

3

Etap drugi: zrozumienie treści

- Zanotuj pytania: Jak rozumiem ten tekst? Jak oddziałuje on na mnie?

- Zaznacz ważne, kluczowe fragmenty, słowa.
- Zapisz wstępną hipotezę interpretacyjną.

4

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

Etap trzeci: analiza tekstu

- Zbadaj stronę formalną tekstu (wszystkie środki poetyckie).
- Zaznacz wszelkie osobliwości, nazwij je i skomentuj.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

5

Przydatne pytania do trzeciego etapu, które możesz wykorzystać w analizie tekstu poetyckiego:

- Jaki jest podział formalny tekstu?
- Jaki jest związek między strukturą treściową i formalną?
- Jak się zaczyna i kończy utwór?
- Jakie funkcje spełnia czas i miejsce?
- Jaką rolę pełni podmiot liryczny („ja” liryczne)?
- W jakiej sytuacji znajduje się podmiot liryczny?

- Jak przedstawia się konstrukcja adresata monologu („ty” liryczne)?
- Jakie są relacje między podmiotem a adresatem: dystans (ja – ty; ja – wy), identyfikacja (my, ja – my)?
- Jak przedstawia się sytuacja liryczna (okoliczności wypowiedzi, uwarunkowania sytuacyjne)?
- Z jakim rodzajem liryki mamy do czynienia w tym wierszu (liryka bezpośrednia, pośrednia, wyznania itp.)?
- Jak przedstawia się konstrukcja (organizacja) wypowiedzi lirycznej (np. monolog, dialog, wyznanie)?
- Jak można określić stosunek podmiotu lirycznego do świata przedstawionego, poruszanego zagadnienia (dystans, zaangażowanie, ironia, humor)?
- Jaki gatunek poezji reprezentuje omawiany wiersz (np. pieśń, sonet)?
- Jak oddziałuje rytm, rym, metrum?
- W których miejscach mówi się obrazami?
- Czy w tekście znajdują się elementy symboliczne, a jeśli tak, to jaką rolę pełnią?
- Jakie znaczenie dla odczytania całości wiersza ma tytuł?
- Czy w omawianym tekście są inne, oprócz tytułu, miejsca nacechowane znaczeniowo (np. motto, pointa), a jeśli tak, to jakie mają znaczenie dla sensu wiersza?

6

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

Etap czwarty: interpretacja tekstu

- Powiąż warstwę formalną tekstu z warstwą treści.
- Sformułuj zamiar wypowiedzi.
- Sprawdź pierwszy pomysł zrozumienia tekstu.
- Zapisz zrewidowane rozumienie tekstu: Jakie myśli i skojarzenia wywołał tekst?
- Rozpatrz tekst w odpowiednich kontekstach (np. historyczno-literackim, biograficznym, filozoficznym).
- Określ związek między autorem, tekstem i czytelnikiem:
Jak mógłby być/ powinien być rozumiany ten tekst? W przypadku tekstów powstałych w minionych epokach literackich odpowiedz na pytanie: Czy ten tekst jest zrozumiały, aktualny w naszej epoce?

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PsERKHo6n>

7

Etap piąty: zakończenie – interpretacja uogólniająca i zajęcie stanowiska

- Przedstaw, wynikającą z całości rozważań, ostateczną tezę interpretacyjną.
- Poszczególne aspekty, którymi zajmowałeś się do tej pory (zrozumienie, wiarygodność, aktualność, forma językowo-stylistyczna), oceń z własnego punktu widzenia.

8

Plan interpretacji

1 Wprowadzenie

- autor,
- tytuł,
- podstawowe informacje na temat tekstu (rodzaj literacki, gatunek, czas powstania),
- temat.

2 Rozwinięcie – główna część interpretacji

1 Odtworzenie tekstu

- krótkie, ustrukturyzowane przedstawienie treści.

2 Opis tekstu

- analiza (budowy i środków językowych).

3 Objasnienie tekstu/oddziaływanie

- możliwe style czytania tekstu w momencie jego powstania i dzisiaj.

3 Zakończenie

- ocena siły przekazu, budowy i ponadczasowego oddziaływania tekstu, wraz z uzasadnieniem.

Aby ułatwić zapamiętanie powyższych etapów interpretacji, można je skondensować i zapisać w formie krótkiego planu.

Polecenie 2

Wyjaśnij własnymi słowami, w czym interpretacja porównawcza tekstów lirycznych różni się od interpretacji jednego tekstu.

Schemat interpretacji porównawczej

domena publiczna

1

W szkolnej praktyce możesz często się spotkać z tzw. interpretacją porównawczą. Interpretacja ta polega na zestawieniu i zinterpretowaniu dwóch tekstów literackich. Podobnie jednak, jak w przypadku interpretacji jednego wiersza, można ją przedstawić w formie schematu.

2

Etap pierwszy: przyswojenie tekstu

- Kilkakrotnie przeczytaj każdy z wierszy.

Etap drugi: zrozumienie treści

Znajdź punkt wyjścia dla porównania i zanotuj swoje pierwsze odczytanie obydwu tekstów:

- Co łączy te dwa wiersze: temat, motyw, forma, czas powstania...?
- Jaki przekaz zawierają?

3

4

Etap trzeci: analiza i interpretacja utworów (podstawowe płaszczyzny porównywania utworów)

Dokonaj analizy i interpretacji (według schematu wykorzystywanego dla interpretacji pojedynczych tekstów) każdego z wierszy:

- Co jest w nich szczególnego/osobliwego?

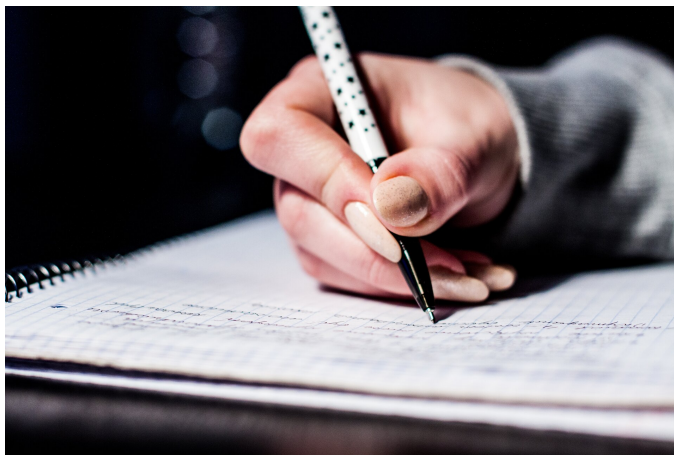
Etap czwarty: porównanie obydwu wierszy

5

Porównaj oba wiersze:

- Które aspekty/elementy można porównać?
- Na czym polegają różnice?
- Jak można je wyjaśnić?

6

domena publiczna

Etap piąty: zajmij stanowisko, dokonaj oceny

Odpowiedz na pytania:

- Jaki jest sens, przesłanie każdego z tekstów?

- W jaki sposób poeci przekazują swoje przesłania?
- Jakie znaczenia może to mieć dla współczesnego czytelnika?

Dla nauczyciela

Autor: Marta Tomczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Jak interpretować utwory poetyckie?

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Zakres podstawowy

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;

14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;

15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;

2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele lekcji. Uczeń:

- dowie się, na czym polega analiza formalna oraz czym jest interpretacja utworu poetyckiego;
- wskaże cele analizy i interpretacji tekstu poetyckiego;
- zapozna się ze schematem interpretacji tekstu lirycznego oraz interpretacji porównawczej;
- udoskonali swój warsztat interpretatorski.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- podająca.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. **Przygotowanie do zajęć.** Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia uczniom e-materiał „Jak interpretować utwory poetyckie?”. Prosi uczestników zajęć o zapoznanie się z tekstem w sekcji „Przeczytaj” i multimedium w sekcji „Prezentacja TED” tak, aby podczas lekcji mogli w niej aktywnie uczestniczyć i rozwiązywać zadania.
2. Nauczyciel prosi uczniów o przygotowanie prezentacji na podstawie informacji zawartych w sekcji „Przeczytaj”.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel wyświetla na tablicy temat lekcji oraz cele zajęć, omawiając lub ustalając razem z uczniami kryteria sukcesu. Następnie sprawdza przygotowanie uczniów do lekcji, m.in. kto zapoznał się z udostępnionym e-materiałem.

Faza realizacyjna:

1. **Analiza i interpretacja tekstu.** Wybrane wcześniej osoby – eksperci przedstawiają na forum zebrane informacje. Nauczyciel wyświetla na tablicy zestaw poleceń do opracowania dla całej klasy:
 - Identyfikacja problemu poruszonego w analizowanym tekście. Wskazanie jego przyczyn i skutków.
 - Sformułowanie notatki z tezą interpretacyjną utworu.Uczniowie pracują indywidualnie, a następnie dzielą się efektami swojej pracy na forum. Nauczyciel omawia ich propozycje. Wspólnie z uczestnikami zajęć formułuje wnioski w formie notatki.
2. **Praca z multimedium.** Uczniowie zapoznają się z treścią medium w sekcji „Prezentacja”. Tworzą notatkę podsumowującą nową wiedzę.
3. **Praca z drugim multimedium.** Nauczyciel czyta polecenie: Zapoznaj się z propozycją interpretacji wiersza *Epizod w bibliotece* Zbigniewa Herberta dokonanej przez prof. Andrzeja Franaszka. Zidentyfikuj etapy czynności interpretacyjnych podejmowanych przez literaturoznawcę. Prosi uczniów, aby w parach przygotowali rozwiązanie na podstawie wskazówek w sekcji „Prezentacja”.
Następnie na podstawie wykładu uczniowie w grupach 4-osobowych określają kontekst historyczno-biograficzny, który według prof. Andrzeja Franaszka miał wpływ na modyfikacje dokonywane przez Zbigniewa Herberta w utworze *Epizod w bibliotece*. Po wykonaniu zadania i uzgodnieniu przez każdą grupę wspólnego oraz jednoznacznego wyboru następuje omówienie rezultatów na forum klasy.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel omawia przebieg zajęć, wskazuje mocne i słabe strony pracy uczniów, udzielając im tym samym informacji zwrotnej.

Praca domowa:

1. Napisz własną interpretację utworu Zbigniewa Herberta *Epizod w bibliotece*

Materiały pomocnicze:

- *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, pod red. Anny Janus-Sitarz, Kraków.
- Wojciech Strokowski, *Polonista polimedialny*, w: *Polonista w szkole*, pod red. Anny Janus-Sitarz, Kraków 2004.

Wskazówki metodyczne

- Uczniowie mogą przed lekcją zapoznać się z multimedium z sekcji „Prezentacja TED”, aby aktywnie uczestniczyć w zajęciach i pogłębiać swoją wiedzę.